

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Economische Zaken over de Raad voor Concurrentievermogen (informeel) op 18 en 19 juli 2016.

De voorzitter van de vaste commissie,
Vermeij

Adjunct-griffier van de vaste commissie,
Kruithof

Inhoudsopgave

- I **Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie**
- II **Antwoord/Reactie van de Minister**
- III **Volledige agenda**

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de agenda en stukken voor het schriftelijk overleg over de Raad voor het Concurrentievermogen die plaatsvindt op 18 en 19 juli aanstaande. Zij hebben hierbij enkele vragen.

In de geannoteerde agenda lezen deze leden over de inzet van de Minister ten aanzien van het industriële concurrentievermogen. Zij vragen in dat kader hoe het gaat met het amendement Van Veen (Kamerstuk 34 300-XIII, nr. 86) van december vorig jaar, dat aanvullend budget voor de bevordering van Smart Industry beschikbaar stelt. Deze leden vragen hoe het staat met de uitvoering van dit amendement. Is er al geld uitgegeven en waaraan?

Verder lezen deze leden dat er gesproken zal worden over toekomstbestendige wet- en regelgeving. De Minister is hier al langer mee bezig in Nederland en in Europa wordt er al jaren over gepraat. In hoeverre leveren die discussies concrete resultaten op?

Ten aanzien van de ruimtevaartstrategie delen deze leden de inzet op hoge kwaliteit en veiligheid. Zij vragen welke mogelijkheden de Minister ziet om meer Europese lidstaten te betrekken bij de investeringsagenda voor de ruimtevaart. Wanneer wordt de ruimtevaartstrategie gepubliceerd en wat zal, indachtig ook de belangrijke rol van het European Space Research and Technology Centre (ESTEC), de inbreng van Nederland zijn? Wat verwacht de Minister van de gevraagde steun vanuit Europa voor marktcreërende innovaties? Tevens vragen deze leden wat de inzet van Nederland zal zijn op dit thema.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda. Deze leden hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De Minister onderschrijft in de brief van de geannoteerde agenda voor de informele Raad voor Concurrentievermogen op 18 en 19 juli 2016 in Bratislava dat tijdens het Nederlands voorzitterschap aandacht is gegeven aan het thema digitalisering van de industrie, in Nederland bekend onder noemer van Smart Industry. Zo is het innovation principle aangenomen in de raadsconclusies. Dit betekent volgens de Minister dat er bij het maken van toekomstige regelgeving en beleid expliciet rekening wordt gehouden met de impact op onderzoek en innovatie. Kan de Minister nader toelichten op welke wijze rekening wordt gehouden met onderzoek en innovatie?

Volgens het Slowaaks voorzitterschap is het van belang dat er naar innovatieve wijzen van financiële ondersteuning wordt gezocht om meer private investeringen te realiseren. Publiek-Private Samenwerkingen (PPS) zouden daarbij in de ogen van het Slowaaks voorzitterschap een centrale rol kunnen spelen, waarbij het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI) een belangrijke rol wordt toegedicht. Wat zijn de

risico's en nadelen van Publiek-Private investeringen? Kunnen risico's voor de fiscale positie van de publieke sector aan het licht komen tijdens een periode van economische neergang, met als gevolg dat private investeerders zich terugtrekken en bepaalde doelstellingen niet gehaald worden? In hoeverre worden centraal toezicht en openheid van zaken bij de via PPS uitgevoerde projecten gerealiseerd?

Volgens de brief onderschrijft de Minister het belang van een beroepsbevolking met de juiste digitale vaardigheden als randvoorwaarde voor de ontwikkeling van de digitale economie. Ook geeft de Minister aan dat het versterken van de rol van het bedrijfsleven goed aansluit bij lopende Nederlandse initiatieven zoals Human Capital Agenda van de topsectoren en het Techniepact. Kan de Minister nader toelichten hoe het versterken van de rol van het bedrijfsleven goed aansluit bij lopende Nederlandse initiatieven zoals Human Capital Agenda van de topsectoren en het Techniepact?

Volgens de Minister staat op geannoteerde agenda het punt om jonge onderzoekers meer kansen te bieden op Europees en nationaal niveau door nieuwe acties en maatregelen. Nederland heeft in de Wetenschapsvisie 2025 de ambitie gedefinieerd om een broedplaats voor talent te worden, deze doelstellingen zijn voorsnog niet gehaald. Wat zijn de concrete acties en maatregelen op Europees niveau en op nationaal niveau? En wat zal de Nederlandse inzet zijn?

De Minister onderschrijft dat innovatieve ondernemers in het midden- en kleinbedrijf (mkb) snelle groeiers en belangrijke motoren van innovatie gerelateerde groei zijn, dat zij gestimuleerd dienen te worden en dat het huidige Europese instrumentarium op deze nieuwe ontwikkelingen onvoldoende is ingesteld. De Minister stelt voor om European Innovation Council (EIC) een rol te laten vervullen en het bijstellen van het bestaande instrumentarium om het opschalen van innovaties mogelijk te maken in Europa. Kan de Minister nader toelichten welke concrete maatregelen en acties hiervoor worden aangedragen? Welke concrete beleidsinstrumenten kunnen volgens de Minister worden bijgesteld voor een innovatiever Europa?

Volgens de Minister zal de Europese Commissie (EC) een standpunt innemen over de detachingsrichtlijn. Wat is de laatste stand van zaken? Wat is de Minister van plan om deze oorspronkelijke richtlijn in stand te houden en door te zetten? Deelt de Minister dat Oost-Europese lidstaten de oorspronkelijke detachingsrichtlijn niet moeten gaan doorkruisen, zo vragen deze leden. Hoe verhoudt de opstelling van een aantal Oost-Europese lidstaten zich tot de solidariteitsgedachte van de Europese Unie?

Deze leden vragen wat de positie van de verschillende lidstaten is over de verplichte oorsprongsmarkering, en of hierbij tegenstellingen zijn tussen Zuid-Europa en Oost-Europa. Wat zal de Nederlandse inzet zijn over de verplichte oorsprongsmarkering?

Aan welke bedrijven heeft Qredits in 2015 voor 100 miljoen euro aan kredieten vertrekt, zo willen deze leden weten. Welke rol heeft het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI) hierin gespeeld? Zouden de Draghi-gelden (80 miljard euro per maand) kunnen worden geïnvesteerd in het Junckerfonds, als artikel 123 van het Europees Verdrag zou worden aangepast?

Deze leden vragen of de Draghi-gelden daarmee gerichter kunnen worden ingezet zodat ze bij kunnen dragen aan nieuwe infrastructuur en niet blijven steken in de financiële sector, zoals nu het geval is. Hoe kunnen de Europese Centrale Bank (ECB) en de EC eraan bijdragen dat de 80 miljard euro bij consumenten en bedrijven terecht komt, en niet blijft steken bij de banken? Hoe kunnen de EC en ECB eraan bijdragen dat de 80 miljard euro leidt tot een stijging van de macro-economische vraag en het bruto nationaal product (bnp)? Hoe kunnen de EC en de ECB voorkomen dat de 80 miljard euro leidt tot bubbels op de aandelen- en huizenmarkten en

leidt tot een non-productieve lage rente, die op zichzelf geen bijdrage levert aan meer economische groei maar wel leidt tot een verlaging van de dekkingsgraad bij de pensioenfondsen? Kortom, hoe kunnen de Draghi-gelden beter gericht worden, zodat de juiste doelen worden bereikt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennis genomen van de geannoteerde agenda. Zij hebben hierbij enkele vragen.

Deze leden lezen in de geannoteerde agenda dat het Slowaaks voorzitterschap de «succesvolle samenwerking in het Vanguard Initiative» als basis voor de innovatieve financieringsvormen ziet. Deze leden zijn benieuwd op basis waarvan het Vanguard Initiative als succesvol wordt beschouwd, welke samenwerkingen inmiddels tot succesvolle pilotprojecten hebben geleid en hoe de Minister tegenover het Vanguard Initiative staat.

Deze leden lezen in de geannoteerde agenda dat het Slowaaks voorzitterschap een discussie organiseert over het ondersteunen van jonge onderzoekers en het aantrekkelijker maken van een onderzoeksloopbaan. Zij vernemen uit de agenda dat de Nederlandse bijdrage aan deze discussie zich vooral zal richten op promovendi, maar vragen de Minister ook aandacht te besteden aan onderzoeksmedewerkers (van mbo-, hbo- of wo-niveau) die geen proefschrift hebben afgerond aangezien zij evenzeer van belang zijn voor het welslagen van onderzoeksactiviteiten, ook bij bedrijven.

Genoemde leden lezen in de geannoteerde agenda dat volgens de Minister bij nieuwe verdienmodellen vaak sprake is van deeleconomie. Deze leden zijn benieuwd naar waar volgens de Minister de grenzen van het concept deeleconomie worden opgezocht, gelet op het grootschalige commerciële gebruik van platforms als Airbnb en Uber. Zij zijn tevens benieuwd hoe in dit geval de term «innovatieve mkb'ers» moet worden opgevat en vragen de Minister tevens toe te lichten hoe andere landen naar verwachting tegenover de European Innovation Council als nieuw instituut zouden staan.

Deze leden lezen in de brief over de Europese ruimtevaartagenda dat Nederland voorzitter is van de werkgroep voor het beheer van ruimtegrondstoffen. Zij zijn benieuwd hoe Nederland initiatieven als Planetary Resources en Deep Space Mining beziet, evenals de Space Resource Exploration and Utilization Act in de Verenigde Staten. Tevens zijn deze leden benieuwd of Nederland, gezien het uitgangspunt van mondiale samenwerking, van mening is dat de Verenigde Staten hiermee een vlucht naar voren heeft genomen die juist kan leiden tot gebrek aan mondiale samenwerking.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie danken de Minister voor de toezending van de stukken voor de informele Raad voor Concurrentievermogen. Zij hebben daarbij nog enkele vragen en opmerkingen.

Deze leden lezen dat het Slowaaks voorzitterschap verder wil gaan met de versnelling van de digitale transformatie van de industrie en het bedrijfsleven. Daarmee wil zij de concurrentiepositie en het innovatievermogen van de EU versterken. Dat streven delen de genoemde leden. Is de Minister het eens dat ook de Nederlandse industrie en het bedrijfsleven daarvan dienen te profiteren? Zo ja, ziet de Minister dan dat, om de innovatieve kracht in Nederland te behouden en te versterken, snel internet voor alle ondernemingen van groot belang is? Deze leden vragen hoe de Minister in Europees verband omgaat met burgerinitiatieven die door Europese regels worden belemmerd. En is de Minister bereid om daarbij ook te kijken om de termijn van drie jaar die de markt nu heeft om

snel internet te realiseren, te verkorten? Tijdens eerdere debatten hebben deze leden hier al aandacht voor gevraagd, maar zij lezen hier in het verslag van de laatste Raad geen opmerkingen over. Dat laatste geldt ook voor de roamingkosten buiten de Europese Unie. Kan de Minister de Kamer informeren over de stand van zaken over het naar beneden brengen van deze kosten, zo vragen deze leden.

II Antwoord / Reactie van de Minister

III Volledige agenda

Geannoteerde agenda voor de informele Raad voor Concurrentievermogen op 18 en 19 juli 2016 in Bratislava

Brief regering d.d. 05-07-2016 – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 21 501-30-379

Verslag van de Raad voor Concurrentievermogen van 26 en 27 mei 2016 te Brussel

Brief regering d.d. 29-06-2016 – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 21 501-30-378

Openbare raadpleging over een ruimtevaartstrategie voor Europa

Brief regering d.d. 23-06-2016 – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 24 446-59